

T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

**İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
BAŞKANLIĞI**

Türkiye'nin HPMP Yolculuğu ve KIP'e Geçiş

Sezin SÖNMEZ ERBAŞ
İklim Değişikliği Uzmanı

25. Ozon Paneli
İstanbul
06.02.2026

HPMP Projesinden Kigali Uygulama Planı (KIP) Projesine

Projenin Adı: HCFC'lerin Sonlandırılması Yönetim Planı (HPMP)

Başlangıç ve Bitiş Tarihleri: 2010 – 2026

Koordinasyon ve Faydalanıcı: İklim Değişikliği Başkanlığı

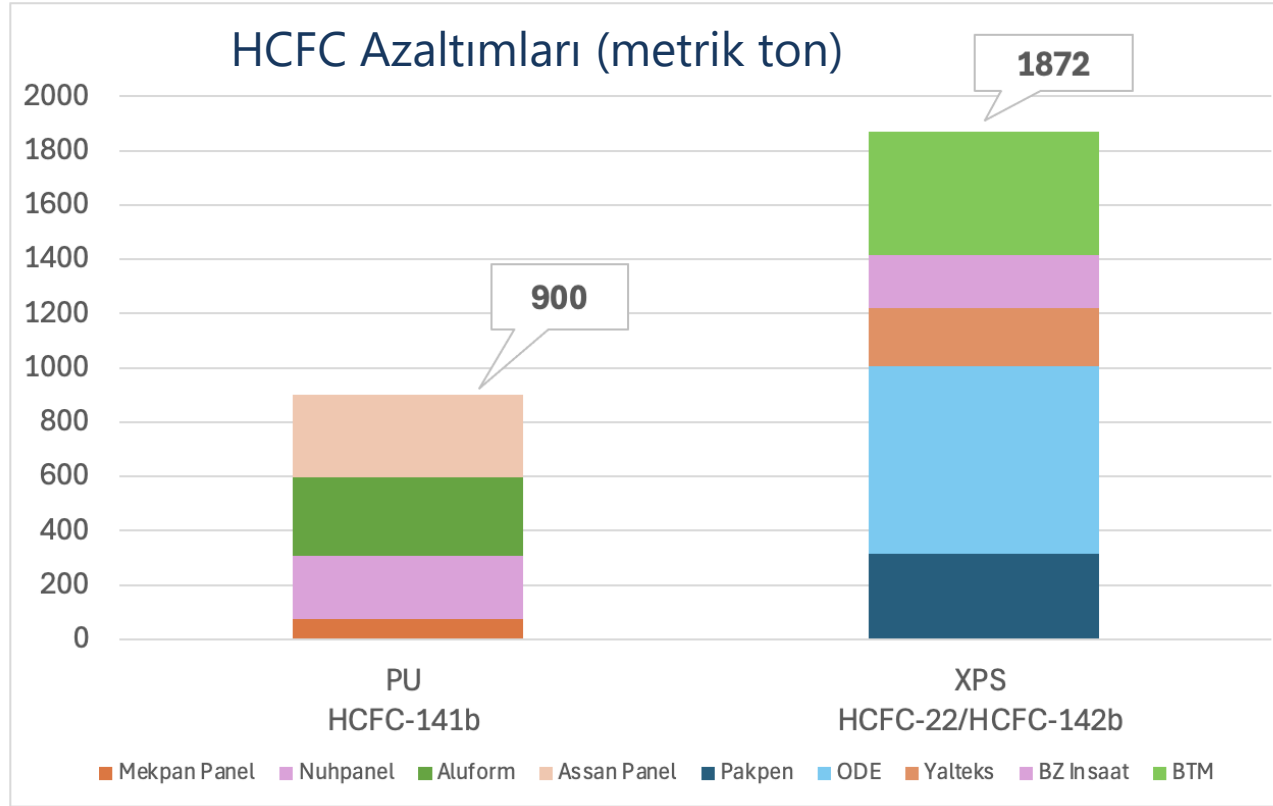
Destekleyen: Çok Taraflı Fon (Multilateral Fund/MLF)

Uygulayıcı Kuruluş: Birleşmiş Milletler Sınai Kalkınma Teşkilatı (UNIDO)

Proje Aktiviteleri	
1	Köpük Sektöründe Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelere Teknik Destek
2	Emisyon Azaltımı / İyi Uygulama Programı
3	Düşük KIP'lı Soğutkanlar için Demonstrasyon ve Pilot Uygulamalar
4	Florlu Sera Gazlarının Islahı Kapasite Geliştirme
5	Gümrük Eğitimleri ve Kapasite Geliştirme

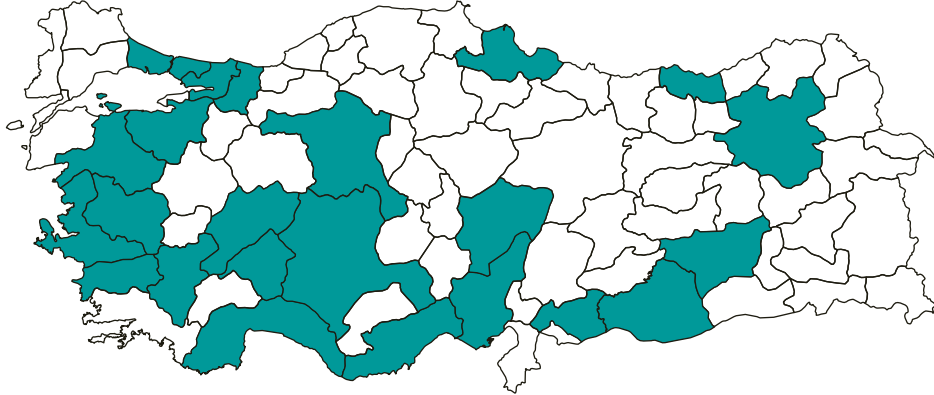

Köpük Sektöründe Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelere Teknik Destek

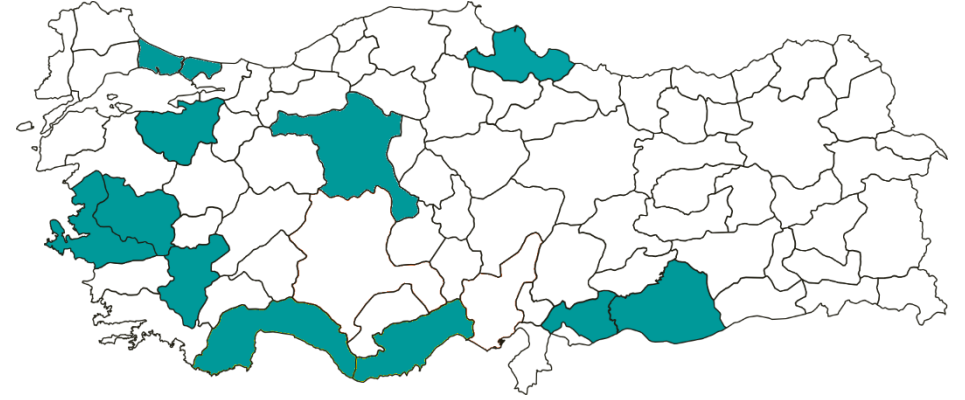
Emisyon Azaltımı / İyi Uygulama Programı

- 23 ilimizde 25 Mesleki ve Teknik Liseye eğitim sürecinde iyi uygulamalara katkı sunması amacıyla teknik ekipman temini sağlandı.
- Teknik servis firmalarına ekipman ve laboratuvarlara teknik destek planlanmaktadır.

Emisyon Azaltımı / İyi Uygulama Programları

- Teknik servis çalışanlarına ve OSB firma yetkililerine İklimlendirme ve Soğutma Sektöründe İyi Uygulama Örnekleri ve F-gaz Sızıntı Kontrol Uygulamaları eğitimlerinin 13 üncüsü bu hafta İstanbul'da olmak üzere yaklaşık 2700 kişinin katılımıyla gerçekleştirildi ve devamı planlanmaktadır.

Düşük KIP'lı Soğutkanlar için Demonstrasyon ve Pilot Uygulamalar

İZMİR - UNILEVER

NH3 ve glikol yerine NH3&CO2 kullanıldı.

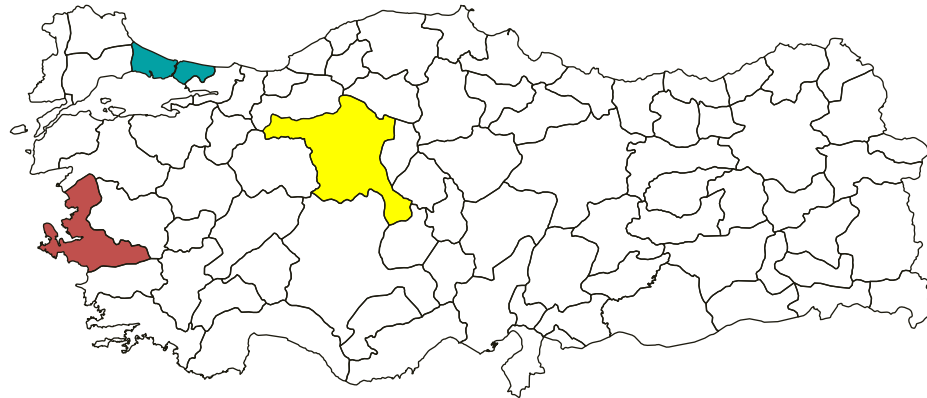
İSTANBUL - SARIYER

Toplam 5 tesiste R-22 & R404 gazları yerine R448A & R452A gazları kullanıldı.

ANKARA - ETİ SODA

Chiller uygulamasında R123 yerine R1233zd kullanıldı.

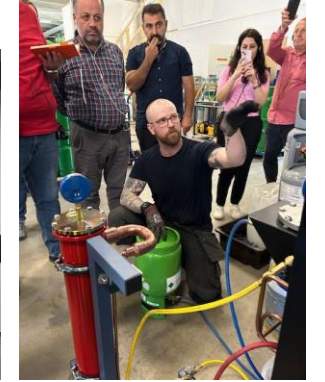
Gümrük Eğitimleri ve Kapasite Geliştirme

- Yaklaşık 250 gümrük personeline soğutkanların yasadışı ticareti konusunda eğitimler yapılmış ve devamı planlanmaktadır.
- Gümrük memurlarına soğutucu gazların yerinde tanımlanmasını sağlamak amacıyla ekipman sağlanması

Florlu Sera Gazlarının Islahı Kapasite Geliştirme

- Proje kapsamında temin edilen ekipmanlarla 3 konumda Geri Kazanım, Geri Dönüşüm ve Islah Tesisi kuruldu.
- Atık Florlu Sera Gazlarının Yönetimine İlişkin Genelge çalışmaları son aşamasına getirildi.

Montreal Protokolü

OTİM ithalatı
1 Ocak 2025 itibarıyla
yasak
(Zorunlu istisnalar
hariç)

HPMP Projesi

HCFC'lerin Sonlandırılması
Yönetim Planı
nihai amacına ulaştırıldı.

Kigali Değişikliği

2016 kabul
2021 Türkiye taraf

Kigali Uygulama Planı (KIP)

HFC tüketimlerinin
aşamalı olarak azaltılması
KIP Projesi başlatıldı

Kigali Uygulama Planı (KIP) Projesi

Projenin Adı: Kigali Uygulama Planı (KIP)

Başlangıç ve Bitiş Tarihleri: 2024 – 2029

Koordinasyon ve Faydalanıcı: İklim Değişikliği Başkanlığı

Destekleyen: Çok Taraflı Fon (Multilateral Fund/MLF)

Uygulayıcı Kuruluş: Birleşmiş Milletler Sınai Kalkınma Teşkilatı (UNIDO)

Yardımcı Uygulayıcı Kuruluş: Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP)

Proje Aktiviteleri	
1	HFC Politika ve Uygulama Çerçevesinin Güçlendirilmesi (UNDP)
2	Laboratuvar Güçlendirilmesi (UNDP)
3	Kapasite Geliştirme (UNIDO)
4	Sektörel Pilot Projeler (UNIDO)
5	Yangınla Mücadele Sektöründeki Faaliyetler (UNDP)
6	Solvent ve Aerosol Sektörlerindeki Faaliyetler (UNDP)
7	Farkındalık Artırma (UNIDO, UNDP)

HFC Politika ve Uygulama Çerçevesinin Güçlendirilmesi (UNDP)

- Hidroflorokarbonlar ile ilgili politika ve uygulama çerçevesinin güçlendirilmesi (UNDP)
- Hidroflorokarbon ticaretinin kontrolüne yönelik bir gümrük eğitim programının geliştirilmesi ve ekipman desteği (UNDP)

Laboratuvar Güçlendirilmesi (UNDP)

- Soğutma ve İklimlendirme Ekipmanı üreticileri için, ulusal ve uluslararası performans ve enerji verimliliği standartlarına uyum sağlanmasına yönelik akredite test laboratuvarının güçlendirilmesi ve akreditasyon desteği (UNDP)

Kapasite Geliştirme (UNIDO)

- F-gazlara yönelik müfredatların güncellenmesi
- Mükemmeliyet merkezlerinin kurulması
- Eğitimcilerin eğitimi

Kapasite Geliştirme (UNIDO)

- Mobil, ticari ve endüstriyel soğutma sektörlerinde geri kazanımı teşvik etmek amacıyla ekipman temin edilmesi

Sektörel Pilot Projeler (UNIDO)

- Otel, restoran ve catering (HORECA) sektöründe pilot proje
- Konut tipi klima alt sektöründe pilot proje

Yangınla Mücadele Sektöründeki Faaliyetler (UNDP)

- Yangın söndürücü ajan olarak hidroflorokarbon içeren sistemlere yönelik izleme ve kapasite geliştirme faaliyetleri

Çözücü ve Aerosol Sektörlerindeki Faaliyetler (UNDP)

- Hidroflorokarbonların çözücü ve itici gaz olarak aerosol sektörlerinde kullanılmasına yönelik veri toplama ve envanter oluşturulması

Farkındalık Artırma (UNIDO, UNDP)

- Belgelendirme (MYB, HYB), geri kazanım, geri dönüşüm ve ıslah ile mükemmeliyet merkezleri konularında farkındalık artırma çalışmaları (UNIDO)
- Yasal altyapı, enerji verimliliği ve iklim değişikliği konularında farkındalık kampanyaları (UNDP)

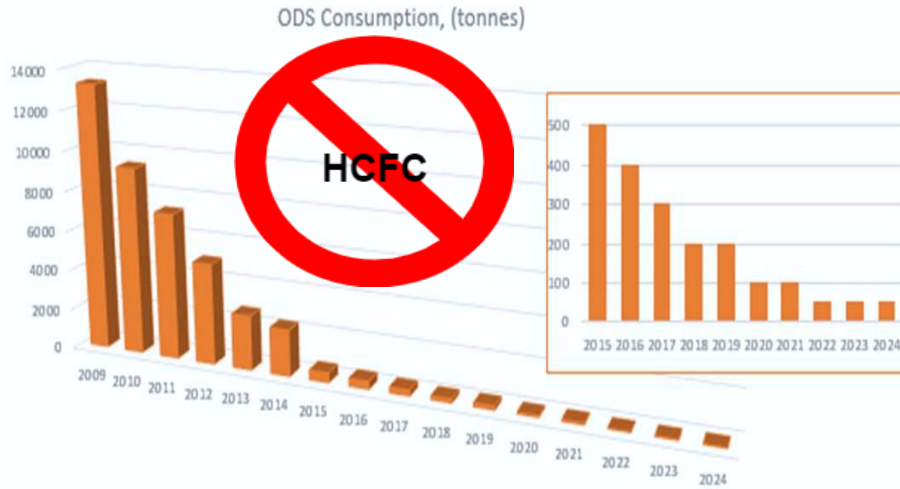

HPMP Projesinden Kigali Uygulama Planı (KIP) Projesine

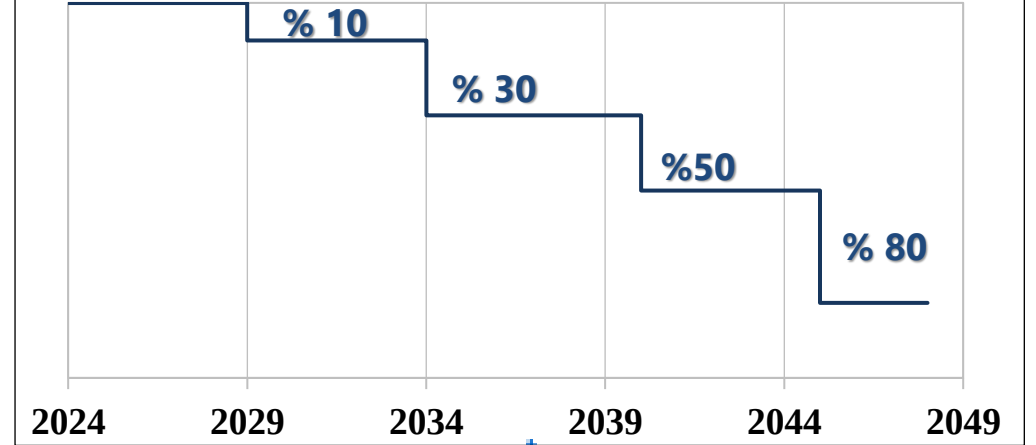

MONTREAL PROTOKOLÜ ÇERÇEVESİNDE

Ozon Tabakasını İncelten Maddelerin (OTİM); **zorunlu** laboratuvar, tahlil amaçlı ve kritik kullanım alanları **hariç** olmak üzere ithalatı **1 Ocak 2025** tarihinden itibaren **yasaklanmıştır**.

Florlu Sera Gazlarının Azaltım Takvimi

KİGALİ DEĞİŞİKLİĞİ ÇERÇEVESİNDE

Hidroflorokarbonların ithalatı, 2024 yılından itibaren **2045** yılına kadar belirtilen takvim çerçevesinde **azaltılacaktır**.

T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAŞKANLIĞI

TEŞEKKÜRLER...

<https://iklim.gov.tr>

<https://ozonturkiye.csb.gov.tr>

fgaz@iklim.gov.tr